

DIT IS HET EINDE NIET

Eeuwigheidszondag, zondag 22 november 2020

Orgel en vleugel: Christian Hutter

Viola da gamba: Evan Buttar

Zang: Annika Kruithof

Ouderling: Joke Janse

Diaken: Annelies de Groot

KOMEN

- Muziek Evan Buttar (Viola da gamba): Suite in G Major (Prélude, Chaconne) van Le Sieur de Machy
- Welkomstwoord en mededelingen (ouderling van dienst)
- Aanvangslied 'Tijd van vloek en tijd van zegen' (Liedboek 845)
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm van de zondag Psalm 33: 8
- Kyriegebed
- Glorialied 'Liefde, eenmaal uitgesproken' (Lied 791: 1 en 2)

WOORD

- Met de kinderen
  - Gebed*
  - Gesprek*
  - Lied: 'Ik zal er zijn voor jou' (Met Andere Woorden, 24: 1, 3 en 4)*
- Schriftlezing I Korinte 13: 1-8a (ouderling van dienst)
- Muziek Evan Buttar (Viola da gamba): Suite No. 5 in C Minor, BWV 1011: IV. Sarabande van Johann Sebastian Bach
- Schriftlezing Matteüs 24: 29-35 (ouderling van dienst)
- Zingen: 'Zal er ooit een dag van vrede' (Lied 462: 1, 3, 4 en 6)
- Verkondiging: Dit is het einde niet

Je hoeft de krant maar open te slaan, of het journaal maar aan te zetten en je wordt overspoeld met berichten die het einde van de wereld lijken aan te kondigen. De huidige pandemie en alle berichtgeving over Covid '19 voorop natuurlijk. Maar ook berichten over Australische vredesmilitairen die weerloze Afghanen ombrengen, oorlogen in Afrika die weer opspelen in Ethiopië of Oeganda, smeltende ijskappen, uitstervende diersoorten en: hoe slecht het ook met de economie gaat de kloof tussen superrijk en straatarm wordt alleen maar groter. Het onbegrip en de kloof tussen groepen mensen groeit met de dag. Gevoed door Fake-news en complottheorieën om je angst aan te jagen.

Die berichten in de krant, die lijken wel op de toespraak die Jezus houdt hier aan het einde van het Matteüs' Evangelie. Daar gaat het over precies hetzelfde. Rampen en nep-messiassen. Leven we dan nu in de eindtijd? Dat is maar de vraag. Want wat Jezus beschrijft is van alle tijden, helaas. Rampspoed treft ieder mens bij tijd en wijlen en vergeleken met de verwoesting van de tempel 70 na Christus, de opgejaagdheid van de eerste christenen en de Romeinse

bezetting valt het in onze tijd nog mee. Om maar te zwijgen van de gruwel der verwoesting die de wereld trof tussen 1940 en 1945.

Dat met een beetje fantasie onze tijd lijkt op de tijd die Jezus schetst in zijn laatste toespraak in het Evangelie, is niet toevallig. Het *gáát* over onze tijd. Tenminste. Het gaat *óók* over onze tijd,. Het gaat over alle tijden, deze toespraak van Jezus. Deze *rede over de laatste dingen*, want zo zijn we de toespraak gaan noemen.

En dat is ook de bedoeling. Want het is van alle tijden. Dat het je soms overvalt. Wat het leven je kan aan doen. Het is van alle tijden dat er mensen wegvallen. Dat je moet leven met gemis. Een moeder of vader die na een rijk leven overlijdt. En die een leegte achterlaat. Een broer die plotseling overlijdt na een leven vol ups en downs.

Een zoon die het ene moment nog blaakt van gezondheid en midden in het leven staat en dan er opeens niet meer is.

Het is van alle tijden. Het verdriet en het gemis.

Daar zit het vernieuwende niet in van de toespraak van Jezus.

Hij kent ons verdriet. Hij weet als geen ander wat het is om mensen om hem heen te zien wegvallen, te zien wegluchten. Hij weet als geen ander wat het is om te moeten lijden en de eenzaamheid te voelen. Ook daar zit het nieuwe niet in.

Gelukkig maar, want het zou een treurige kerkdienst worden vandaag.

Het vernieuwende, het hoopgeven zit hem in het laatste gedeelte van de toespraak van Jezus. Het gedeelte dat we net met elkaar lazen.

Daar zegt Jezus": Dit is het einde niet!

Het blijft hier niet bij. Het blijft niet bij verdriet en gemis. Bij rampspoed.

"Meteen na de verschrikkingen van die dagen (...) zal aan de hemel het teken zichtbaar worden dat de komst van de Mensenzoon aankondigt." Deze hemel en deze aarde waar mensen elkaar verdrietig en bang kunnen maken, die zal voorbij gaan. God zal bij de mensen komen wonen.

Het rijmt op het visioen uit Openbaring 21.

Maar Jezus zegt er vandaag nog iets belangrijks bij.

"Leer van de vijgenboom deze les," zo zegt Hij. "Zo gauw zijn takken uitlopen en in blad schieten, weet je dat de zomer in aantocht is."

De les van de vijgenboom vertelt ons dat er ook nu al, als de winter nog moet beginnen er nieuw begin zichtbaar is. Ook nu al als het ergste nog moet komen - zie je al aan de takken van welke boom dan ook dat de lente er al inzit. Nog voor de bladeren van de bomen zijn gevallen, zijn de knoppen van nieuw begin eronder al zichtbaar.

Zo is het ook in deze tijd en zo was het in alle tijden. In dit eindige en weerbarstige leven is het nieuwe begin, is het eeuwige leven al zichtbaar. Dat is de les van de vijgenboom. Het koninkrijk ontluikt nu al. Al alle eeuwen door, vanaf de toespraak van Jezus tot nu toe. In alle ellende is er steeds ook weer hoop en leven te vinden. In de donkere middeleeuwen liepen er mensen als Sint Franciscus rond die hun leven deelden in alle eenvoud met wie maar wilde en zo gaven ze leven. In de tweede Wereldoorlog waren er mensen die hun leven op het spel zetten en zo mensen redden en een nieuwe leven gaven. Die in de wanhoop hoop gaven. Zoals Anne Frank en Eddy Hillesum.

Vandaag de dag zijn er mensen die ondanks een onzichtbare ziekte dichtbij mensen willen zijn en zo liefde geven en liefde delen.

Dit is het einde niet, zegt Jezus en de bewijzen daarvoor vind je in het leven hier en nu. Paulus heeft dat bewijs gevonden.

In de liefde.

De liefde heeft eeuwigheidswaarde zo heeft hij ontdekt.

De liefde laat mensen doorgaan waar ze menselijkerwijs allang gestopt waren. De liefde tilt mensen boven zichzelf uit. De liefde laat je de wereld anders bekijken. Door de ellende heen naar al het moois dat er te ontdekken is in deze wereld, in dit leven.

De liefde verwijst naar God en naar de eeuwigheid.

De liefde, zo schrijft Paulus in zijn brief aan de kerk in Korinthe, is het tegenovergestelde van alles dat naar eindigheid verwijst. De liefde is geduldig en vol goedheid. De liefde kent geen afgunst, is niet zelfzuchtig, ze laat zich niet boos maken en rekent het kwaad niet aan, ze verheugt zich niet over het onrecht maar vindt vreugde in de waarheid.

In de liefde blijven wij verbonden met allen die ons zijn voorgegaan.

In de liefde zijn we met God verbonden.

De liefde zal nooit vergaan.

Het is de kunst om die liefde te vinden in ons leven.

Soms verborgen achter de eindigheid. Achter de bladeren die langzaam rood kleuren en afvallen.

Maar onmiskenbaar.

Als teken dat het leven door gaat hoe dan ook.

In liefde verbonden.

Amen.

- Muziek: Evan Buttar (Viola da gamba): Suite in G Major (Prélude, Chaconne) van Le Sieur de Machy

GEDACHTENIS VAN DE GESTORVENEN

Inleiding

Gedicht: Afscheid nemen – Dietrich Bonhoeffer

*Afscheid nemen
is met zachte vingers
wat voorbij is dichtdoen
en verpakken
in goede gedachten
der herinnering.*

*Is verwijlen
bij een brok leven
en stilstaan op de pieken
van pijn en vreugde.*

*Afscheid nemen
is met dankbare handen
weemoedig meedragen
al wat waard is
niet te vergeten....*

*Is moeizaam
de draden losmaken
en uit het spinrag
der belevissen loskomen*

*en achterlaten
en niet kunnen vergeten...*

- Zingen: "Heer, herinner U de namen" 1 en 4 (melodie Lied 730)
- De namen worden genoemd van de overleden gemeenteleden
- We noemen ook namen van geliefden, familieleden uit de kring van onze gemeente, die dit jaar of al langer geleden gestorven zijn:
- We gaan een moment staan voor de gedachtenis in stilte
- Wij brengen anderen in het licht
- Muziek Evan Buttar: Les Voix Humaines (Re Majeur) van Marin Marais

ANTWOORD

- Dankgebed, voorbeden, Stil gebed, Onze Vader
- Inzameling van de gaven

GAAN

- Slotlied "Ga met God" (NLB 416)
- Zegen